

BEZPEČNÉ BÝVANIE RYS®

projekt technicko-organizačného zabezpečenia ochrany domov hromadnej bytovej výstavby

Chronológia projektových aktivít týkajúcich sa prevencie pred požiarmi

Projekt a požiarne ochrana

V rámci projektu BEZPEČNÉ BÝVANIE RYS sú vyvíjané aktivity smerujúce k situačnej prevencii kriminality v bytových domoch. Primárnym cieľom technicko-organizačných opatrení je ochrana obyvateľov viacbytových domov a vytvorenie podmienok na ich bezpečné bývanie. Technické riešenie ochrany pred vstupom nežiaducich a neoprávnených osôb do bytového domu priamo súvisí aj s ochranou pred požiarmi, pretože sa zavádzajú do praxe nové technické prvky slúžiacie na kontrolu vstupu a výstupu osôb z objektu.

Od začiatku projektu bolo cieľom zvyšovať komplexnú bezpečnosť obyvateľov bytových domov. Projektové aktivity sú nastavené tak, aby sa realizáciou jednotlivých častí projektu vytvárali podmienky, ktoré v konečnom dôsledku vylepšia požiarne bezpečnosť celého objektu.

Počas realizácie projektu od roku 1999 nám boli zo strany zástupcov bytových domov a správcovkých organizácií adresované mnohé otázky ohľadom dodržiavania požiarne-bezpečnostných predpisov a príslušnej legislatívy v prípade inštalácie projektom odporúčaných systémov. Odporúčané systémy patria medzi moderné zariadenia prístupových a zábranových systémov a ponúkajú nové spôsoby zabezpečenia objektu a kontroly pohybu osôb. Využívanie nových technológií poskytuje väčšiu možnosť variability, kompatibility a inovácie zariadení čo znamená, že systémy môžu byť inštalované tak, aby spĺňali nároky a požiadavky konkrétneho objektu. Zároveň môžu byť doplnené o technické prvky zabezpečujúce jednoduchý a rýchly výstup osôb z objektu v prípade núdze a ohrozenia života alebo zdravia. Odporúčané systémy pri správnej inštalácii a dodržaní všetkých, či už technických alebo organizačných prevádzkových pokynov, svojimi vlastnosťami spĺňajú základné nároky na zabezpečenie únikových ciest. Z toho dôvodu sme sa od roku 2002 snažili o možnosť otvorenej diskusie na túto tému, aby sme čo najviac priblížili technické riešenie projektu odborníkom ako aj laickej verejnosti.

Ciele

Problematika požiarnej ochrany musí byť riešená najmä v spolupráci s odborníkmi a zástupcami hasičských záchranných zborov. Cieľom budúcich aktivít bude nie len predstavenie funkčnými a prevádzkovými vlastnosťami odporúčaných systémov hasičským zásahovým jednotkám, ale aj úprava alebo doplnenie existujúcej legislatívy tak, aby sa zohľadňovalo využívanie nových moderných technických prvkov pri zabezpečovaní ochrany objektov.

Ako už bolo spomenuté projekt rieši bezpečnosť bytových domov komplexne a zameriava sa na situačnú prevenciu kriminality. Preto bude ďalším cieľom podporiť možnosť bližšej spolupráce, prípadne spracovania dohody o súčinnosti pri prevencii medzi políciou a hasičským zborom.

Podrobnejší zoznam aktivít a stretnutí v rámci projektu je uvedený na ďalších stranách.

BEZPEČNÉ BÝVANIE RYS®

projekt technicko-organizačného zabezpečenia ochrany domov hromadnej bytovej výstavby

Aktivity

Projekt je v súčasnosti realizovaný v Slovenskej republike a v Českej republike, preto aj naše aktivity smerujú k odborníkom z oboch krajín.

2008, Február (5.2.2008) Bratislava, SR	Stretnutie na Prezídiu HaZZ SR s riaditeľom odboru požiarnej prevencie pplk. Mgr. Pavlom Komárom. Pán Komár uvítal ďalšiu diskusiu o možnosti legislatívnej úpravy, ktorá by zohľadňovala nové technické prvky využívané pri zabezpečovaní dverí na únikových cestách. Navrhol odprezentovať technické a organizačné riešenie projektu a jeho súvislosti s požiarou bezpečnosťou na pracovnej porade vedúcich odd. prevencie krajských riaditeľstiev HaZZ, ktoré sa uskutoční v marci tohto roku.
2008, Február (4.2.2008) Brno, ČR	Stretnutie na Krajskom riaditeľstve HZS JMK s pánom plk. Jozefom Slámom, riaditeľom odboru prevencie, hovorilo sa o konkrétnych prípadoch zabezpečenia bytových domov v Brne, po dlhšej odbornej diskusii spojenej s videoprezentáciou, pán Sláma navrhol ako vhodný postup praktické ukážky funkčnosti prístupových systémov pre hasičské zásahové jednotky priamo v zabezpečených domoch.
2008, Január (31.1.2008) Bratislava, SR	Oslovili sme riaditeľa odboru požiarnej prevencie Prezídia Hasičského a záchranného zboru SR pplk. Mgr. Pavla Komára. Odovzdané mu boli základné informácie ohľadom projektu a súvisiacej problematike požiarnej ochrany. Zároveň bol pán Komár pozvaný na stretnutie, ktoré sa má uskutočniť 15.2.2008 v Prahe na Generálnom riaditeľstve Hasičského záchranného zboru Českej republiky (GR HSZ ČR).
2008, Január (30.1.2008)	Po dohovore s pánom plk. Ing. Zdeňkom Hošekom, vedúci oddelenia technickej prevencie GR HZS ČR sa dňa 15.2.2008 v Prahe uskutoční ďalšie stretnutie za účelom pokračovania diskusie na tému požiaru bezpečnosť v bytových domoch z pohľadu technického zabezpečenia únikových ciest.
2008, Január (24.1.2008) Praha, ČR	Stretnutie na GR HSZ ČR. Konzultácia s pplk. Ing. Máriou Tauferovou, odbor prevencie, odd. technickej prevencie ohľadom projektu, využívaných technických prvkov, ich funkčných a prevádzkových vlastnostiach. V súvislosti s tým sa hovorilo sa aj o niekoľkých bytových domoch, kde došlo k sťažnostiam na nedodržovanie predpisov o požiarnej ochrane. Spomenuli sa možnosti legislatívnych úpravách, ktoré by riešili súčasný nevyhovujúci stav.
2007, December Brno, ČR	Účasť na kontrole o dodržiavaní povinností stanovených predpismi o požiarnej ochrane v bytovom dome Spodní 12, Brno ČR. Počas kontroly boli prítomní zástupcovia HZS Juhomoravského kraje podrobnejšie informovaný o technických vlastnostiach inštalovaných zariadení, bola im názorne predvedená funkčnosť systému a možnosti hasičov rýchlo a jednoducho odblokovať vstupné dvere do bytového domu pri zásahu.
2007, November	Spracovanie materiálu „ Požiaru bezpečnosť v bytových domoch s elektronickým prístupovým systémom “. Materiál sa zaoberá prístupových systémov v súvislosti s požiarou ochranou a porovnaním s mechanickými uzamykacími systémami. Vysvetľuje viaceré výhody nových technológií, či už z pohľadu funkčnosti,

BEZPEČNÉ BÝVANIE RYS®

projekt technicko-organizačného zabezpečenia ochrany domov hromadnej bytovej výstavby

	<p>prevádzky alebo možnosti rýchleho odblokovania v prípade núdze. Materiál je spracovaný a určený pre laickú i odbornú verejnosť za účelom vysvetliť základné technické fakty ohľadom prístupových systémov, navodiť diskusiu na danú tému a zároveň získať odborné vyjadrenia.</p>
2007, Október	<p>Spracovanie informačnej brožúry „Usmernenia pre obyvateľov bytového domu“. Brožúra je na požiadanie zdarma poskytovaná výborom domových samospráv a správcom bytových domov, ktorí môžu jej prostredníctvom informovať obyvateľov domu o prevádzkových a funkčných vlastnostiach vstupných komunikačných a zábranových systémov. Obsahuje zásady používania prístupových systémov, informácie o ochrane osobných údajov, odporúčané zmeny v domových poriadkoch a pokyny ako odblokovať dvere bez použitia elektronického identifikátora v prípade núdze.</p> <p>Brožúra je spracovaná v slovenskom a českom jazyku.</p>
2007, Máj 22.5.2007 Bratislava, SR	<p>Kpt. Ing. Pavol Papán, veliteľ hasičskej stanice 5 HaZÚ hl. mesta SR Bratislavy, prijal pozvanie na stretnutie obyvateľov Petržalky v rámci projektu BEZPEČNÉ BÝVANIE RYS, kde sa vyslovil za potrebu zapojiť HaZÚ do spolupráce s občanmi. Na stretnutí sa hovorilo o možnosti sprístupňovanie domov HaZÚ podobne ako je to riešené v prípade polície.</p> <p>Na stretnutí boli prítomní aj zástupcovia Polície SR, Mestskej časti Bratislava Petržalka, Mestskej polície a ďalších relevantných organizácií a zástupcovia 89 bytových domov z mestskej časti Petržalka.</p>
2007, Marec 26.3.2007 Bratislava SR	<p>Zástupcovia HaZÚ hl. mesta SR Bratislavy svojim listom vyslovili záujem o spoluprácu na projekte a spoluprácu pri riešení odbornej problematiky z hľadiska zásahovej činnosti.</p>
2007, Marec 15.3.2007 Bratislava, SR	<p>Stretnutia s kpt. Ing. Pavlom Papánom, veliteľom hasičskej stanice 5 HaZÚ hl. mesta SR Bratislavy ohľadom možnosti bližšej spolupráce a participácii HaZÚ v projekte.</p> <p>Po stretnutí sa vykonala praktická skúška možnosti rýchleho zásahu hasičskej jednotky v bytovom dome zabezpečenom technickými prvkami projektu (na Medveďovej ulici, Bratislava). Hasiči si vyskúšali ako je možné odblokovať dvere nástrojmi, ktoré sú im pri zásahoch bežne dostupné. Vyskúšali aj riešenie núdzového volania – priame volanie na hasičskú stanicu z vestibulu domu pomocou elektrického vrátnika zatlačením jedného tlačidla. Ocenili aj vytvorenie miestnosti s požiarnou vybavenosťou, ktorá bola v dome zriadená.</p>
2007, Január 10.1.2007 Bratislava, SR	<p>Obhliadka bytového domu na Stavbárskej ulici v Bratislave. Tento bytový dom bolo predmetom projektu DROGYVON. V rámci technického zabezpečenia, ktoré bolo založené na prvkoch technického riešenia projektu BEZPEČNÉ BÝVANIE RYS sa vykonalo niekoľko obhliadok priestorov domu zo strany Mestskej časti Bratislava-Vrakuňa, Policajného zboru SR a Hasičského záchranného zboru SR (z HaZZ boli prítomní: pplk. Ing. Peter Hargaš, krajský riaditeľ HaZZ Bratislava a mjr. Ing. Pavol Mikulášek, veliteľom Hasičského a záchranného útvaru hl. mesta Bratislava).</p>

BEZPEČNÉ BÝVANIE RYS®

projekt technicko-organizačného zabezpečenia ochrany domov hromadnej bytovej výstavby

2007, Január 3.1.2007 Bratislava, SR	Stretnutie s pplk. Ing. Petrom Hargašom, krajským riaditeľom HaZZ v Bratislave. Konzultovali sa ďalšie kroky smerujúce k lepšej informovanosti obyvateľov a zástupcov domov v tejto problematike. Pán Hargaš súhlasil s možnosťou ďalšej spolupráce v rámci projektových aktivít, vrátane poskytnutia odborných konzultácií pri spracovaní informácií, ktoré by pomohli vlastníkom bytov pri dodržiavaní zákonov a vyhlášok týkajúcich sa vnútornej požiarnej vybavenosti obytného domu.
2007, December - Január	Asistencia pri niekoľkých sťažnostiach a prešetrovaní dodržiavania povinností stanovených predpismi o požiarnej ochrane v bytových domoch. Sťažnosti sa týkali aj spôsobu odblokovania elektronicky zabezpečených dverí v prípade núdze a ohrozenia zdravia a života osôb. Po vykonaní odporúčaných technických úprav a doplnení núdzového výstupného tlačidla bol spôsob otvárania dverí posúdený tak, že nie je v rozpore s ustanoveniami STN v obore Požiarnej bezpečnosti stavieb.
2006, November Bratislava, SR	Snaha o iniciovanie stretnutia s cieľom konzultovať právne aspekty odporúčaného technického a organizačného riešenia projektu s účasťou odborníkov na prevenciu kriminality a prevenciu pred požiarmi. List na túto tému bol adresovaný plk. JUDr. Milanovi Bodockému, z Prezídia Policajného zboru SR, s ktorým sme problematiku aj konzultovali.
2005, August	Spracované bolo DVD s prezentačnými filmami o technickom a organizačnom riešení obsiahnutom v projekte. Jeden z filmov je špeciálne zameraný na požiarnu ochranu v bytových domoch. DVD je na požiadanie zdarma poskytované verejnosti. DVD je dostupné v slovenskom a českom jazyku.
2004, August 25.8.2004 Bratislava, SR	Stretnutie s mjr. Ing. Pavlom Mikulášekom, veliteľom Hasičského a záchranného útvaru hl. mesta Bratislava, kde mu boli predstavené základné technické a organizačné riešenia zabezpečenia bytových domov. Predložený mu bol materiál „ <i>Občania a hasiči</i> “, ktorý hovoril o možnosti spolupráce so zástupcami bytových domov zapojených do projektu pri prístupovaní domov hasičom. Materiál obsahoval ďalšie navrhované a plánované aktivity, ktoré by smerovali k zlepšeniu pri požiarnej prevencii a požiarnej vybavenosti domov hromadnej bytovej výstavby. V rámci stretnutia sa vykonala aj vizuálna obhliadka technického zabezpečenia niekoľkých domov, ktoré sa zapojil do projektu.
2004, August 20.8.2004 Bratislava, SR	Konzultácia s riaditeľom odboru požiarnej prevencie HaZZ SR plk. Jozefom Draškovičom o možnej spolupráci a odbornej pomoci.
2004, August 13.8.2004 Bratislava, SR	Konzultácia s Ing. Romanou Andelovou, vedúcou oddelenia protipožiarnej prevencie Magistrátu hl.mesta SR Bratislavy a obhliadka Domu s opatrovateľskou službou, kde bol projekt komplexne riešený (technická aj organizačná časť).
2003, Február 1.2.2003 Bratislava, SR	Prvá kontrola dodržiavania predpisov o požiarnej bezpečnosti v bytovom dome v súvislosti s inštaláciou prístupového systému tak, ako je navrhovaný v projekte. Kontrolu vykonala Eva Baricová z Oddelenia protipožiarnej prevencie Magistrátu hl.mesta SR Bratislavy.

BEZPEČNÉ BÝVANIE RYS®

projekt technicko-organizačného zabezpečenia ochrany domov hromadnej bytovej výstavby

V rámci horeuvedených aktivít nie sú spomenuté stretnutia a konzultácie s požiarnymi technikmi, správcami bytových domov a zástupcami vlastníkov na tému protipožiarnej bezpečnosti. Téma sa týka nie len vstupných dverí a ich zabezpečenia ale aj celkovej protipožiarnej vybavenosti bytových domov.

Základné vlastnosti odporúčaných technických prvkov

Pri výbere technických prostriedkov odporúčaných v projekte sa dbalo nie len na kvalitu zariadení, ale aj ich efektívnosť a spoľahlivosť pri prevádzke v obytných domoch, ktoré majú bez pochyby vlastné prevádzkové charakteristiky odlišné, napr. od priemyselných objektov alebo administratívnych budov. Dôležitým kritériom pri výbere výrobku bola aj plná kompatibilita s ostatnými zariadeniami, možnosť inovácie, rozšírenia prispôsobenia jeho vlastností potrebám vyplývajúcich z konkrétnych požiadaviek

Z pohľadu požiarnej ochrany je nutné spomenúť nasledovné vlastnosti zariadení:

- pri výpadku alebo vypnutí prúdu sú dvere voľne priechodné

elektromagnetické zámky sú **inverzné**, tzn. dvere sú blokové pokiaľ je k zámkom privádzaný prúd. V prípade prerušenia prívodu elektrického prúdu k zámkom sú tieto okamžite uvoľnené. Prerušením prúdu môže byť napr. štandardné použitie elektronického identifikátora, použitím výstupného tlačidla alebo núdzového tlačidla, náhodný výpadok elektrického prúdu, vypnutie elektrického prúdu;

- bez mechanických častí – nehrozí riziko náhodného zaseknutia či uzamknutia

elektromagnetické zámky **neobsahujú žiadne mechanické časti** a preto je zaručená ich dlhá životnosť pri frekventovanom otváraní dverí a nehrozí riziko zaseknutia mechanických častí, alebo náhodného uzamknutia, či zalomenia mechanického kľúča ako je to pri mechanických uzamykacích systémoch;

- možnosť pripojenia núdzového výstupného tlačidla

prístupový systém v spojení s elektromagnetickými zámkami je okrem štandardných prvkov – elektronický identifikátor, tlačidlo domáceho telefónu, diaľkové otvorenie pri vzdialenej správe objektu, **ovládateľný aj núdzovým výstupným tlačidlom**. Takéto tlačidlo je schopné odblokovať bez použitia ďalších prostriedkov z jedného miesta požadovaný počet dverí okamžite a trvalo - na dobu potrebnú pre zásah napr. hasičskej jednotky;

- kompatibilita s EPS

prístupový systém a núdzové výstupné tlačidlo je pripojiteľné a kompatibilné s štandardne používanými EPS;

- kontrola a signalizácia stavu dverí

prístupový systém je schopný kontrolovať a signalizovať (zvuková alebo svetelná signalizácia) stav dverí, či sú dvere elektricky blokové, či boli násilne otvorené a pod. a tieto udalosti sú zaznamenávané aj v dátovej podobe.

Pripravené: 11.2.2008